

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ: ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ

Ступінь освіти	магістр
Освітня програма	усі спеціальності
Тривалість викладання	II семестр 2024/2025 н.р.
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні/лабораторні/тощо	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Передумови для вивчення (за потреби) _____

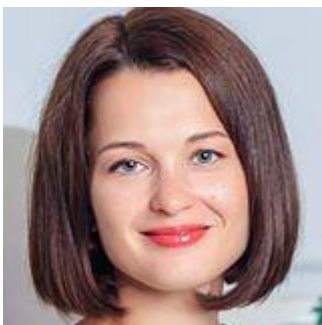
Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3534>

Інші додаткові ресурси:

Консультації:

Онлайн-консультації:

Інформація про викладача:

Пілова Дар'я Петрівна

доцент, кандидат економічних наук, доцент

Персональна сторінка: <https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/pilova/pilova.php>

E-mail:

Pilova.D.P@nmu.one

1. Анотація до курсу

Курс "Від ідеї до реалізації: організація бізнесу" призначений для студентів, які бажають отримати базові знання та практичні навички у сфері підприємницької діяльності. Цей курс охоплює ключові аспекти створення та управління бізнесом, включаючи розробку бізнес-ідей, планування, фінансовий менеджмент, маркетинг, управління персоналом та правові основи підприємництва.

Курс "Від ідеї до реалізації: організація бізнесу" є незамінним для тих, хто прагне започаткувати власний бізнес або покращити свої знання у сфері підприємництва, набути практичних навичок і зрозуміти всі аспекти успішного ведення бізнесу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування компетентностей щодо володіння методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо організації бізнесу із здатністю спілкуватися державною мовою у професійній сфері.

Завдання курсу:

- знати основи організації бізнесу;
- вміти аналізувати фактори середовища бізнес-структури, які впливають на реалізацію бізнес-ідей;
- вміти обґрунтувати бізнес-ідеї;
- вміти обґрунтувати управлінські рішення щодо організації бізнесу.

3. Результати навчання:

- розуміти основи організації бізнесу
- розуміти фактори середовища бізнес-структури, які впливають на реалізацію бізнес-ідей;
- обґрунтувати бізнес-ідеї;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо організації бізнесу.

4. Структура курсу

	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	30
ДРН – 01	Тема 1. Сутність, функції та правове забезпечення бізнесу Поняття бізнесу Економічна та соціальна природа бізнесу Елементи системи бізнесу Підприємництво як форма господарювання Правове забезпечення підприємницької діяльності	2
ДРН – 02	Тема 2. Організація створення бізнесу Пошук ідеї бізнесу Елементи бізнес-ідей Обґрунтування бізнес-ідей Фактори, які пов'язані з провалами реалізації бізнес-ідей Розробка концепції бізнесу Основні якості підприємця	4
ДРН – 03	Тема 3 Бізнес-модель та бізнес-план: сутність та зміст Бізнес-модель та бізнес-план: сутність та відмінності Бізнес-модель Canvas Унікальна торгова пропозиція: визначення та зміст Бізнес-план: сутність, завдання та основне призначення Класифікація бізнес-планів Етапи бізнес-планування Структура бізнес-плану Презентація бізнес-плану	4
ДРН – 02	Тема 4 Форми організації бізнесу	4

	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	<p>Поняття суб'єкта господарювання Підприємство як архітектура бізнесу Види та організаційні форми підприємств Господарські товариства Об'єднання підприємств. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії Фізична особа – підприємець: поняття та особливості</p>	
ДРН – 02	<p>Тема 5 Організаційно-правові аспекти створення бізнесу Основні етапи створення бізнесу Установчі документи підприємства: мета та основні вимоги при їх складанні Ліцензування господарської діяльності Процес державної реєстрації підприємства Особливості процедури державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності без створення юридичної особи Процес припинення підприємницької діяльності (ліквідація суб'єкта підприємництва)</p>	2
ДРН – 01	<p>Тема 6 Організація фінансового забезпечення бізнесу Основні джерела фінансового забезпечення бізнесу Етапи організації фінансового забезпечення бізнесу Особливості формування початкового (підприємницького) капіталу</p>	2
ДРН – 03	<p>Тема 7 Організація інфраструктури бізнесу Елементи інфраструктури бізнесу Фінансова інфраструктура бізнесу Логістична інфраструктура бізнесу Комунікаційна та ІТ інфраструктура Інфраструктура людських ресурсів і освіти Регуляторна та правова інфраструктура бізнесу Інфраструктура підтримки бізнесу</p>	2
ДРН – 03	<p>Тема 8 Організація управління персоналом у бізнесі Управління персоналом та його основні функції Організаційна структура підприємства, її елементи і види Процес підбору персоналу Адаптація нових працівників Мотивація та стимулювання персоналу Оцінка ефективності працівників Навчання та розвиток персоналу Кар'єрний розвиток і планування Сучасні тенденції в управлінні персоналом</p>	2
ДРН – 04	<p>Тема 9. Управління ризиками в бізнесі Визначення ризику в бізнесі Джерела виникнення ризиків у бізнесі Види ризиків у бізнесі Управління ризиками в бізнесі Методи управління ризиками Оцінка ризиків Страховання як інструмент управління ризиками</p>	2
ДРН – 03	<p>Тема 10 Організація роботи з інформацією</p>	2

	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Особливості інформації при прийнятті рішень у бізнесі Етапи організації роботи з інформацією Управління інформаційними потоками Захист інформації Економічні інформаційні системи у бізнесі	
ДРН – 02	Тема 11 Масштабування бізнесу та вихід на нові ринки Стратегії масштабування бізнесу Вихід на міжнародні ринки Бар'єри для входу на нові ринки та шляхи їх подолання Фінансові та організаційні аспекти масштабування бізнесу	2
ДРН – 01	Тема 12. Ділова етика в бізнесі Етика в дотриманні ділових зобов'язань Основні принципи ділової етики Етичні стандарти в різних сферах бізнесу Етичні дилеми та конфлікти інтересів Кодекс ділової етики Етичне лідерство та його вплив на організацію	2
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	30
ДРН – 01	Тема 1. Сутність, функції та правове забезпечення бізнесу	2
ДРН – 02	Тема 2. Організація створення бізнесу	4
ДРН – 03	Тема 3 Бізнес-модель та бізнес-план: сутність та зміст	4
ДРН – 02	Тема 4 Форми організації бізнесу	4
ДРН – 02	Тема 5 Організаційно-правові аспекти створення бізнесу	2
ДРН – 01	Тема 6 Організація фінансового забезпечення бізнесу	2
ДРН – 03	Тема 7 Організація інфраструктури бізнесу	2
ДРН – 08	Тема 8 Організація управління персоналом у бізнесі	2
ДРН – 04	Тема 9. Страхування та управління ризиками в бізнесі	2
ДРН – 03	Тема 10 Організація роботи з інформацією	2
ДРН – 02	Тема 11 Масштабування бізнесу та вихід на нові ринки	2
ДРН – 01	Тема 12. Ділова етика в бізнесі	2
	РАЗОМ	60

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Обов'язкова наявність у студентів на заняттях смартфона (планшет або ноутбук) з можливістю доступу до Інтернет через Wi-Fi або послугу оператора мобільного зв'язку.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Додатки MS TEAMS та MOODLE інстальовані на смартфон та/або ноутбук.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за тести поточного контролю за 12 темами (кожний максимально оцінюється у 4,17 балів) та оцінок за роботу на семінарських/практичних заняттях (оцінюється 12 занять, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 4,17 балів). Отримані бали за колоквиуми та семінарські/практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Залік відбувається у формі письмового заліку, екзаменаційні білети являють 20 тестових запитань. Кожний тест має один або декілька правильних варіантів відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні / Семінарські заняття	Ділові ігри та панельні вправи, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Розгляд та обговорення кейсів (відеокейсів). Розв'язання задач. Максимально оцінюються у 50 балів.
Колоквиуми	Охоплюють матеріали лекційного курсу. Містять тести та відкриті запитання. Максимально оцінюються у 50 балів.

6.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, 1 правильна відповідь оцінюється у 1 бал.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4 Критерії оцінювання *ділових ігор* та *групових завдань* доводяться викладачем до відома здобувачів вищої освіти перед початком кожної ділової гри у вигляді правил та умов отримання оцінки. При цьому до уваги береться результат команди, злагодженість дій учасників, правильність виконання інструкцій, розподіл обов'язків між учасниками команди. У залежності від специфіки ділової гри зазначені умови можуть доповнюватися або змінюватися.

6.6. Критерії оцінювання *дискусій*:

5 балів: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залученість до дискусії викладачем, неуважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення

авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Від ідеї до реалізації: організація бізнесу» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Основи бізнесу та ліцензування».

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Господарський кодекс України зі змінами та доповненнями. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України “Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні” зі змінами та доповненнями. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>
3. Цивільний кодекс України зі змінами та доповненнями. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Закон України «Про господарські товариства» зі змінами та доповненнями. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
5. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» зі змінами та доповненнями. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
6. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
7. Закон України «Про захист прав споживачів» 12.05.1991 р. зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
8. Мельников А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб. / за заг. ред. А.М. Мельникова [А.М. Мельников, О.А. Коваленко, Н.Б. Пундяк] – К.: Центр учбової літератури, 2023. – 200 с.
9. Добрава Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.
10. Основи бізнесу: навч. посібник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – 290 с.
11. Алієва-Барановська В.М. Глобальний бізнес : навч. посіб. / В.М. Алієва-Барановська. – К. : Ліра-К, 2013. – 560 с.
12. Калина А.В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А. В. Калина. – К. : Патерик, 2014. – 498 с.

13. Lawrence J. Gitman, Carl, McDaniel, Amit Shah, Monique Reece, Linda Koffel, Bethann Talsma, and James C. Hyatt. Introduction to Business. OpenStax Introduction to Business, Introduction to Business. OpenStax CNX. Sep 18, 2018. – URL: <http://cnx.org/contents/4e09771fa8aa-40ce-9063-aa58cc24e77f@8.2>. – 1664 p.

14. Skripak, Stephen J. (2018). Fundamentals of Business, 2nd Edition, Blacksburg, VA: VT Publishing. <http://hdl.handle.net/10919/84848>. Licensed with CC BY-NC-SA 4.0. – URL: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0>. – 384 p.